

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

PROGRAM MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI
KIBICE RAZEM
DOTYCZĄCY POPRAWY ORGANIZACJI I BEZPIECZEŃSTWA IMPREZ
SPORTOWYCH W POLSCE POPRZEZ BUDOWĘ STRUKTUR DIALOGU
I WSPÓLPRACY ZE ŚRODOWISKIEM KIBICÓW NA LATA 2016 – 2018

Akceptuję:

Zatwierdzam:

Ryszard Szuster
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sportu i Turystyki

Witold Bańka
Minister Sportu i Turystyki

Warszawa,

2016 r.

I. WPROWADZENIE

Poprawa stanu bezpieczeństwa imprez sportowych nie jest możliwa bez nawiązania współpracy i dialogu z kibicami, a działania profilaktyczne i edukacyjne organizowane na rzecz i przy udziale fanów stanowić powinny jeden z filarów systemu zintegrowanego zarządzania bezpieczeństwem imprez masowych. Tworzenie struktur stabilnej współpracy z kibicami musi mieć na celu nie tylko podniesienie jakości obsługi uczestnika widowiska sportowego i dostosowanie jej do potrzeb różnych grup kibiców, ale także wyeliminowanie nieporozumień i sytuacji konfliktowych w relacjach pomiędzy klubami sportowymi, kibicami oraz służbami i organami państwa oraz przeciwdziałanie aktom przemocy i dyskryminacji.

Aktywni kibice piłkarscy stanowią grupę społeczną, której zainteresowania wykraczają znacznie poza bierne uczestnictwo w imprezach sportowych. Kibice tzw. ultras starają się wpływać na politykę swojego klubu sportowego, są zaangażowani w życie społeczności lokalnej, a także wykazują postawy konkurencji wobec kibiców innych drużyn. Ich aktywność i chęć rywalizacji są źródłem specyficznej kultury kibicowskiej – jednego z najważniejszych elementów składających się na fenomen futbolu. Działania niektórych grup aktywnych fanów piłkarskich i pojawiające się na stadionach incydenty spowodowały w ostatnich latach falę komentarzy odnoszących się do tzw. kultury przemocy związanej z kibicowaniem. Media i badacze zwrócili uwagę na fakt, że agresja na stadionach i wokół nich towarzyszy meczom piłki nożnej w Polsce i na całym świecie od wielu lat. Ukuty został termin „kibol”, mający odróżnić prawdziwych kibiców (skupiających się na pozytywnym dopingowaniu swojej drużyny) od „kiboli”, którzy wyżej niż sport cenią przemoc. Definicja „kibola” zakreślona została jednak zbyt szeroko. Objęła ona bowiem swym zasięgiem zarówno będącą w mniejszości grupę osób niezainteresowanych sportem, dążących do przemocy i używających meczów jako pretekstu do prezentacji swych fanatycznych postaw, jak również, stanowiących większość na stadionach, fanów pragnących wesprzeć ulubiony klub ekspresyjnym dopingiem i działalnością poza stadionem. Incydenty podczas meczów piłkarskich, szeroko komentowane w mediach, utrwaliły negatywny wizerunek wszystkich grup kibiców w świadomości społecznej, a „kibolstwo” stało się synonimem patologii, przemocy i fanatyzmu światopoglądowego.

W obliczu problemu z zapewnieniem bezpieczeństwa na meczach piłkarskich, organy państwa podjęły działania, mające na celu przeciwdziałanie aktom przemocy. Skutkiem ubocznym wprowadzenia zakazów i sankcji okazało się jednak wzmocnienie społecznej percepcji fanów sportu, w szczególności sympatyków piłki nożnej, jako chuliganów czy wręcz członków zorganizowanych grup przestępczych oraz utożsamienie grupy kibiców tzw. ultras z niebezpiecznymi „kibolami”. Takie podejście spowodowało eskalację agresji i determinacji po obu stronach: władzy i kibiców. W związku z restrykcyjnymi, w odczuciu kibiców, działaniami organów państwa, doszło do radykalizacji części stowarzyszeń kibicowskich. Środowisko kibiców postrzegało i wciąż postrzega owe działania jako wymierzone bezpośrednio w nich, nieuzasadnione i nieproporcjonalne szykany.

W atmosferze wzajemnej nieufności czy wręcz niechęci utrudnione jest nawiązanie dialogu w celu poszukiwania rozwiązań profilaktycznych, służących nie tyle tłumieniu incydentów, ile zapobieganiu im. Sytuacja konfliktowa wiąże się z narastającymi kosztami społecznymi, ekonomicznymi i promocyjnymi zarówno dla polskiej piłki nożnej, jak i samych kibiców, a pojawiające się incydenty są źródłem problemów dla wszystkich stron: klubów piłkarskich (kary finansowe, zamykanie stadionów), miast (wandalizm, bójki na stadionach i ulicach, potrzeba organizacji specjalnych przejazdów kibiców przez miasto), kibiców (negatywny wizerunek społeczny, restrykcje związane z udziałem w meczach) i społeczeństwa (wzrost poczucia zagrożenia, niemożność udziału w widowisku sportowym w przyjaznej atmosferze).

Problem kibicowski wymaga zdecydowanej zmiany w podejściu do relacji pomiędzy organami i służbami państwa, klubami sportowymi, społecznościami lokalnymi a kibicami. O ile stanowcza reakcja służb i władz państwa oraz penalizacja czynów zabronionych stanowi środek do wyeliminowania osób, których zachowanie zagraża innym, o tyle relacje z kibicami zaangażowanymi wymagają przededefiniowania i znalezienia „trzeciej drogi”. Implementacja Programu Ministra Sportu i Turystyki KIBICE RAZEM (zwanego dalej: Programem) stanowić będzie próbę wytyczenia „trzeciej drogi” czyli zbudowania nowego sposobu komunikacji i współpracy z sympatykami sportu. Program skierowany będzie do aktywnych fanów sportu, w tym w szczególności kibiców piłki nożnej. Jego główne założenie stanowi twierdzenie, że systematyczne wspieranie pozytywnych i pozbawionych elementów nienawiści i agresji inicjatyw wychodzących ze środowiska kibiców oraz pomoc w stopniowej profesjonalizacji organizacji kibicowskich i nawiązywaniu przez nich partnerstw dla realizacji własnych celów statutowych, zaowocować może rozwiązaniem kluczowych problemów dla bezpieczeństwa imprez sportowych. Profilaktyczny i edukacyjny charakter projektu służyć ma redukcji postaw przemocy poprzez promocję dialogu i obywatelskiego zaangażowania fanów na rzecz klubu sportowego, miasta, regionu i społeczności lokalnej.

W Programie wykorzystywane będą doświadczenia niemieckich projektów kibicowskich tzw. fanprojektów. Koncepcja fanprojektów powstała w latach 80-tych, jako odpowiedź na tragiczne wydarzenia podczas meczu HSV Hamburg z Werderem Brema, kiedy to w wyniku starć zginął jeden z kibiców. W latach 90-tych ośrodki aktywizacji kibiców powstawały i rozwijały się w wielu niemieckich miastach. Dzisiaj szczytą się one 30-letnią tradycją i znacznymi osiągnięciami. Sieć ośrodków lokalnych w Niemczech obejmuje ponad pięćdziesiąt lokalizacji. Próby wdrożenia projektów kibicowskich podjęto również w Austrii, Szwajcarii, Hiszpanii i Czechach.

II. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

Podstawowym podmiotem organizacyjnym w Programie KIBICE RAZEM będzie lokalny ośrodek stanowiący miejsce spotkań kibiców. Spotkania te prowadzone będą przez dwóch koordynatorów, zwanych dalej „lokalnymi koordynatorami”, wywodzących się ze stowarzyszenia kibiców lub innej lokalnej organizacji pozarządowej i działających jako pośrednicy między kibicami a klubami piłkarskimi, urzędami miast, mediami i organizacjami pozarządowymi. Lokalni koordynatorzy wspierać będą inicjatywy wychodzące ze środowiska

kibiców, pośredniczyć w dyskusjach, dbać o właściwe relacje między kibicami a lokalnymi instytucjami życia publicznego (klub, władze miejskie, szkoły czy organizacje pozarządowe), a także wspierać proces budowy pozytywnego wizerunku kibiców poprzez aktywną politykę informacyjną.

Założenia Programu KIBICE RAZEM oparte zostały na doświadczeniach z realizacji projektu o tej samej nazwie, wdrażanego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki (zwane dalej: MSiT) od 2010 r. Projekt ten opracowany został na zlecenie Ministra Sportu i Turystyki w ramach przygotowań do przeprowadzenia turnieju finałowego UEFA EURO 2012 w Polsce przez Spółkę PL.2012. i miał na celu zbudowanie trwałych struktur współpracy z lokalnymi środowiskami kibicowskimi. W latach 2010 – 2012 utworzone zostały 4 ośrodki lokalne w: Warszawie, Gdyni, Gdańsku i Wrocławiu. W 2013 r. do już funkcjonujących ośrodków dołączyły 2 nowe miasta: Legnica i Tychy, w 2014 r. zaś Kielce, Zabrze i Poznań. Formuła realizacji projektu (współpraca MSiT ze stowarzyszeniami kibiców i lokalnymi organizacjami pozarządowymi) okazała się skuteczna: zagwarantowała dotarcie do hermetycznej grupy kibiców piłkarskich w 9 lokalizacjach i umożliwiła pracę profilaktyczną, prowadzącą do poprawy relacji kibiców z ich otoczeniem społecznym oraz redukcji postaw przemocy i poglądów o charakterze ekstremistycznym. Projekt odniósł również sukces promocyjny: kilkanaście nowych stowarzyszeń kibiców i jednostek samorządu terytorialnego wyraziło chęć udziału w tym projekcie.

Program Ministra Sportu i Turystyki stanowić będzie kontynuację projektu KIBICE RAZEM. Przekształcenie projektu w Program uzasadnione jest koniecznością zapewnienia stabilnego systemu finansowania ośrodków dla kibiców. Projekt finansowany był dotychczas z dotacji MSiT, przekazywanej corocznie koordynatorowi centralnemu w drodze otwartego konkursu ofert, środków z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz środków własnych beneficjenta. Koordynator centralny stanowił instytucję – parasol dla ośrodków lokalnych i ogniwo pośredniczące pomiędzy MSiT a ośrodkami. Beneficjent, w ramach oferty konkursowej, przedstawiał deklaracje stowarzyszeń kibiców o chęci przystąpienia do projektu KIBICE RAZEM oraz listę urzędów miast zainteresowanych partycypacją finansową w projekcie.

Nowy sposób realizacji Programu KIBICE RAZEM wymagać będzie nawiązania współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej oraz Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz wdrażania przez lokalne ośrodki kibicowskie działań o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym, mających na celu przeciwdziałanie incydentom zagrażającym bezpieczeństwu podczas imprez sportowych. Koordynator centralny Programu KIBICE RAZEM zobowiązany zostanie do udziału w posiedzeniach Rady Bezpieczeństwa Imprez Sportowych, działającej przy Ministrze Spraw Wewnętrznych i Administracji. Sprawozdanie z realizacji Programu przedstawiane będzie corocznie przez przedstawicieli MSiT i koordynatora centralnego Programu na posiedzeniu ww. Rady. Ponadto w ośrodkach działających w ramach Programu prowadzone będą zajęcia profilaktyczne dotyczące kulturalnego kibicowania i bezpieczeństwa imprez masowych oraz zwalczania negatywnych zachowań kibiców piłki nożnej. Działania te, w zależności od ośrodka, przybrać mogą różną postać i mieć charakter np.:

- zachęcania fanów do budowy sieci współpracy i partnerstwa z instytucjami na szczeblu lokalnym i podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo imprez masowych;
- inicjowanie przez ośrodek lokalny i kibiców działań sportowych, charytatywnych i kulturalnych, animujących społeczność lokalną;
- wspierania działań kibiców mających na celu popularyzację piłki nożnej oraz kulturalnego i bezpiecznego dopingu,
- zachęcania stowarzyszeń kibiców do udziału w interdyscyplinarnych zespołach roboczych, konferencjach i spotkaniach mających na celu integrację podmiotów działających na rzecz bezpieczeństwa imprez sportowych oraz zgłaszania inicjatyw i pomysłów na rzecz przeciwdziałania aktom przemocy podczas meczów piłkarskich;
- włączania projektów kibicowskich do strategii miejskich (np. strategii rozwoju sportu, strategii profilaktyki przemocy);
- wspierania działań na rzecz kultury kibicowskiej, stanowiących alternatywę do aktów wandalizmu, w tym m.in.: pozyskiwania miejsc i uzyskiwania wymaganych prawem pozwoleń na malowanie graffiti w przestrzeni miejskiej, prezentację opraw meczowych);
- zachęcania kibiców do angażowania się w wolontariat i promowanie w środowisku kibiców akcji charytatywnych oraz innych prospołecznych inicjatyw,
- wspierania kibiców w organizacji spotkań, szkoleń i konferencji naukowych o tematyce kibicowskiej, prezentujących pozytywną działalność fanów sportu, przy udziale partnerów ze strony urzędów miast, klubów sportowych i mediów;
- prowadzenia działalności badawczej, popularyzatorskiej i edukacyjnej, np.: badań dotyczących postaw kibiców;
- działalności promocyjnej, publicystycznej i komunikacyjnej w imieniu i na rzecz środowiska kibiców, w tym wsparcia kibiców w kontaktach z mediami w celu promowania Programu KIBICE RAZEM oraz prezentacji inicjatyw kibiców na rzecz np. poprawy bezpieczeństwa imprez sportowych w Polsce.

Zadaniem lokalnych ośrodków dla kibiców będzie również podejmowanie działań na rzecz edukacji oraz popularyzacji sportu i rekreacji. Beneficjentami tego typu projektów będą zarówno sami kibice, jak i lokalna młodzież i dzieci. Zadanie to może być realizowane przy współdziałaniu szkół, placówek oświatowo-wychowawczych, ośrodków wychowawczych, stowarzyszeń pozarządowych i klubów sportowych poprzez m.in.:

- tworzenie i prowadzenie zajęć pedagogicznych i profilaktycznych, budujących kapitał społeczny kibiców (zajęć dotyczących zdrowego stylu życia, profilaktyki agresji i przemocy);
- przygotowanie oferty dla kibiców niepełnosprawnych (reintegracja społeczna poprzez sport i udział w imprezach sportowych);
- prowadzenie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży (turniejów sportowych, lekcji kulturalnego dopingowania, zajęć informacyjnych nt. lokalnych drużyn sportowych) we współpracy ze szkołami i klubami sportowymi;
- moderowanie działań realizowanych przez samych kibiców skierowanych do społeczności lokalnej (tworzenie oferty edukacyjnej i kulturalnej dla dzieci i młodzieży, promocja sportu i dostarczenie wzorców kulturalnego kibicowania);

realizację projektów przy współudziale animatorów lokalnych klubów i obiektów sportowych, w tym boisk powstałych w ramach programu „Moje boisko - Orlik 2012”, w celu rozbudzania pasji sportowych wśród dzieci i młodzieży.

L.p.	LISTA OŚRODKÓW LOKALNYCH PROGRAMU KIBICE RAZEM <i>stan na lipiec 2015 r.</i>
1.	Ośrodek KR Śląsk Wrocław
2.	Ośrodek KR Polonia Warszawa
3.	Ośrodek KR Arka Gdynia
4.	Ośrodek KR Lechia Gdańsk
5.	Ośrodek KR Górnik Zabrze
6.	Ośrodek KR Miedź Legnica
7.	Ośrodek KR GKS Tychy
8.	Ośrodek KR Korona Kielce
9.	Ośrodek KR Lech Poznań

III. CELE PROGRAMU

CEL STRATEGICZNY

Celem strategicznym Programu KIBICE RAZEM jest poprawa organizacji i bezpieczeństwa imprez sportowych poprzez stworzenie stabilnych struktur dialogu i współpracy z kibicami. Cel osiągnięty zostanie poprzez systematyczne udzielanie wsparcia dla pozytywnych inicjatyw kibiców, rozwoju i profesjonalizacji stowarzyszeń kibiców, budowy i wsparcia elit środowiskowych oraz przez redukcję postaw przemocy i agresji w środowisku kibiców. Program ma charakter otwarty – nie wyklucza żadnej z grup kibicowskich z grona kibiców, proponując jednocześnie pozytywną alternatywę dla kultury przemocy.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1) aktywizacja środowisk kibicowskich w kierunku działań społecznych i włączenia kibiców w środowisko lokalne,
- 2) demokratyzacja, modernizacja i profesjonalizacja struktur stowarzyszeń kibicowskich,
- 3) kształtowanie postaw pozytywnego kibicowania,
- 4) otwarcie stadionów na nowe grupy społeczne i włączenia do środowiska kibiców grup uprzednio wykluczonych np.: osób niepełnosprawnych,
- 5) aktywizacja kibiców niepełnosprawnych, poprzez m.in.: zachęcanie i tworzenie warunków dla tej grupy kibiców do budowania struktur formalnych (np. stowarzyszeń), nawiązywania współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi za organizację i bezpieczeństwo imprez sportowych (klubami piłkarskimi i urzędami miast) w celu likwidowania barier dla uczestnictwa osób niepełnosprawnych w imprezach sportowych, zmianę społecznego wizerunku kibiców i minimalizowanie uprzedzeń w stosunku do tej grupy społecznej,
- 6) zmiana nastawiania decydentów do środowisk kibicowskich, wzrost zaufania oraz nawiązanie dialogu i współpracy pomiędzy tymi stronami.

CELE OPERACYJNE

- 1) otwarcie nowych ośrodków i rozszerzenie projektu na kolejne grupy kibiców, w pierwszej kolejności na fanów wszystkich (lub większość - w zależności od „potencjału kibicowskiego” danego środowiska) klubów uczestniczących w rozgrywkach na szczeblu centralnym,
- 2) stworzenie stabilnego modelu finansowania Programu z udziałem MSiT, koordynatora centralnego oraz samorządów lokalnych,
- 3) pozyskanie nowych partnerów,
- 4) umocnienie współpracy pomiędzy głównymi partnerami w Programie, w tym intensyfikację przepływu wiedzy między poszczególnymi ośrodkami lokalnymi (podjęcie próby powielenia rozwiązań i najbardziej efektywnych działań z jednej lokalizacji w innych ośrodkach),
- 5) poszukiwanie nowych źródeł finansowania Programu, w tym np.: aktywne ubieganie się przez ośrodki lokalne o środki finansowe pochodzące ze źródeł niepublicznych (od sponsorów) czy międzynarodowych,
- 6) wzmocnienie działań promocyjnych i komunikacji z mediami - promocja Programu nie będzie ograniczona do informowania o wydarzeniach bieżących, ale służyć ma budowaniu przyjaznej atmosfery wokół Programu i pozyskiwaniu sojuszników wspierających Program oraz działania na rzecz zmiany wizerunku kibiców w mediach,
- 7) wprowadzenie założeń i celów Programu KIBICE RAZEM do strategii miast biorących udział w Programie – stabilizacja i instytucjonalizacja współpracy z kibicami w ośrodkach miejskich,
- 8) wymiana doświadczeń na polu międzynarodowym – korzystanie z doświadczeń zagranicznych, w szczególności niemieckich, poprzez organizację wizyt studyjnych i implementację dobrych praktyk w Polsce.

IV. ORGANIZACJA I FINANSOWANIE PROGRAMU KIBICE RAZEM

Program realizowany będzie w cyklu wieloletnim.

Minister Sportu i Turystyki ogłosi otwarty konkurs ofert na realizację Programu KIBICE RAZEM w latach 2016 - 2018 na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, z późn. zm.). W postępowaniu konkursowym wyłoniony zostanie beneficjent, z którym podpisana zostanie umowa na realizację zadania publicznego, obowiązująca przez trzy kolejne lata. Ogłoszenie konkursowe oraz wyniki konkursu ogłoszone zostaną na stronie internetowej Ministerstwa, w Biuletynie Informacji Publicznej i na tablicach ogłoszeń w siedzibie MSiT. Taki sposób przyznania dofinansowania umożliwi wybór najlepszej oferty, podpisanie umowy z koordynatorem centralnym oraz pozyskanie środków zewnętrznych na realizację Programu.

Umowa na realizację zadania publicznego podpisana zostanie na okres 3 lat (2016 – 2018) z zastrzeżeniem aneksowania corocznie wysokości dotacji MSiT. Oferent w ramach konkursu ofert wykazać musi udział środków finansowych własnych lub środków finansowych pochodzących z innych źródeł w wysokości co najmniej 10% dotacji MSiT. Beneficjent ma możliwość ubiegania się o dofinansowanie z innych źródeł np. dotacji z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, funduszy celowych, środków z funduszy strukturalnych.

PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU			
Dotacja z Ministerstwa Sportu i Turystyki	Środki finansowe własne beneficjenta	Środki finansowe z innych źródeł, w tym dotacje z budżetu państwa (z wyłączeniem środków z dotacji MSiT), środki z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, funduszy celowych, funduszy strukturalnych Unii Europejskiej	Wkład osobowy, w tym świadczenia wolontariuszy i praca społeczna członków

Szacowana kwota środków budżetowych MSiT na realizację programu w latach 2016 - 2018 wyniesie 2 730 000 złotych. Należy mieć jednak na uwadze, że wysokość środków, jaką Minister Sportu i Turystyki przeznaczy na realizację Programu w danym roku, będzie

uzależniona od kwoty ogółem środków, jaka będzie w dyspozycji Ministra w ramach części 25 – Kultura fizyczna. Wysokość kwoty dofinansowania znana będzie dopiero po uchwaleniu ustawy budżetowej na dany rok.

W kolejnych latach planowane jest utrzymanie finansowania już istniejących ośrodków dla kibiców oraz utworzenie co roku trzech nowych. Każda nowa lokalizacja pociągnie za sobą wzrost kwoty dotacji z MSiT o 60 000 zł. Roczny koszt lokalnego ośrodka KIBICE RAZEM oszacowany został na podstawie doświadczeń z realizacji projektu KIBICE RAZEM i wynosi od 120 000 do 180 000 złotych (w zależności od lokalizacji ośrodka). Kwota ta przeznaczana jest na zatrudnienie dwóch pełnoetatowych pracowników, koszt adaptacji i prowadzenia lokalu (czynsz, media, Internet etc.) oraz budżet warsztatowy.

PLAN FINANSOWY PROGRAMU KIBICE RAZEM w latach 2016 – 2018 w ramach środków finansowych MSiT		
Rok	Kwota dotacji celowej z MSiT (zł)	Liczba ośrodków
2016	730 000	12
2017	910 000	15
2018	1 090 000	18

Kosztorys realizacji zadania publicznego opracowany został w oparciu o zestawienie kosztów realizacji projektu KIBICE RAZEM. W 2014 r. zadanie publiczne finansowane było z 3 źródeł w następujących proporcjach:

Źródło finansowania	Koszt całkowity	Udział w budżecie zadania publicznego
Koszty pokryte z dotacji MSiT:	399 989,57 zł	34,65%
Koszty pokryte ze środków finansowych własnych:	45 949,05 zł	3,98%
	708 560 zł	61,37%

Koszty pokryte ze środków finansowych z dotacji z budżetów jednostek samorządu terytorialnego:		
Ogółem:	1 154 498,62 zł	100%

W 2015 r. na funkcjonowanie projektu KIBICE RAZEM przeznaczono:¹

Źródło finansowania	Koszt całkowity	Udział w budżecie zadania publicznego
Koszty pokryte z dotacji MSiT:	550 000 zł	35,44%
Koszty pokryte ze środków finansowych własnych:	72 000 zł	4,64%
Koszty pokryte ze środków finansowych z dotacji z budżetów jednostek samorządu terytorialnego:	930 000 zł	59,92%
Ogółem:	1 552 000 zł	100%

V. REALIZATORZY PROGRAMU KIBICE RAZEM

Realizacja zadań Programu będzie prowadzona na trzech szczeblach:

- 1) Szczebel właściciela Programu - Ministerstwo Sportu i Turystyki bierze czynny udział w realizacji Programu, w szczególności poprzez:
 - a) promocję projektu, w tym m.in.: przekazywanie informacji o działalności ośrodków do kierownictwa MSiT, publikacja artykułów nt. Programu na stronie internetowej MSiT,
 - b) organizację ogólnopolskiej konferencji nt. współpracy z kibicami i bezpieczeństwa imprez sportowych,
 - c) nawiązywanie kontaktów ze stowarzyszeniami kibiców i samorządami, które planują przystąpić do Programu w kolejnych latach.

¹ Zadanie jest w trakcie realizacji. Budżet zadania może ulec zmianie.

- 2) Szczebel koordynatora centralnego Programu - beneficjent otwartego konkursu ofert, z następującym zakresem zadań:
- a) realizacja obowiązków wynikających z umowy na realizację zadania publicznego,
 - b) pozyskanie stowarzyszeń kibiców i jednostek samorządu terytorialnego do udziału w Programie,
 - c) wspieranie procesu powstawania lokalnych ośrodków KIBICE RAZEM,
 - d) nadzór nad bieżącą działalnością ośrodków i zapewnienie jednolitych standardów pracy we wszystkich lokalizacjach,
 - e) organizacja praktyk, warsztatów, szkoleń i spotkań roboczych dla koordynatorów lokalnych ośrodków,
 - f) nawiązywanie kontaktów z placówkami naukowymi i z partnerami zagranicznymi,
 - g) koordynacja inicjatyw ponadregionalnych i międzynarodowych,
 - h) promocja Programu i prowadzenie centralnej strony internetowej KIBICE RAZEM,
 - i) zapewnianie zewnętrznej, naukowej ewaluacji Programu,
 - j) sporządzanie częściowego i końcowego raportu z realizacji zadania.
- 3) Szczebel koordynatora lokalnego ośrodka dla kibiców, wskazanego przez koordynatora centralnego Programu, z następującym zakresem zadań:
- a) pozyskanie wsparcia finansowego z samorządu lokalnego,
 - b) wybór i przystosowanie lokalu na potrzeby ośrodka,
 - c) realizacja harmonogramu działań ośrodka, przyjętego w umowie pomiędzy MSiT a beneficjentem konkursu ofert
 - d) nawiązywanie i utrzymywanie współpracy z organizacjami rządowymi, stowarzyszeniami kibiców, klubami sportowymi, urzędami i instytucjami oraz wolontariuszami,
 - e) promocja Programu KIBICE RAZEM na szczeblu lokalnym.

VI. RAMY PRAWNE PROGRAMU

Stosowane w Programie KIBICE RAZEM metody pracy opierać się będą na rekomendacjach Komitetu Stałego Rady Europy T-RV (Rec. 2003/1 z 27 stycznia 2003 r.) oraz Komisji Europejskiej (Biała Księga na temat sportu z dn. 11 lipca 2007 r.). Zapisy dotyczące potrzeby i form współpracy z kibicami stanowią jeden z głównych celów i założeń opracowywanej obecnie Konwencji Rady Europy w sprawie zintegrowanego podejścia do bezpieczeństwa, zabezpieczenia i obsługi podczas meczów piłki nożnej i innych imprez sportowych oraz Ujednoliconej Rekomendacji Stałego Komitetu Rady Europy T-RV.

Program KIBICE RAZEM wpisuje się w zakres zadań Ministra Sportu i Turystyki z obszaru kultury fizycznej, który w ramach swoich kompetencji ma obowiązek wspierać uprawianie i organizowanie sportu oraz jego promocję na podstawie art. 29 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2014 r. poz. 715). Program przyczyni się do promocji sportu

i wydarzeń sportowych przede wszystkim wśród grup kibiców oraz dzieci i młodzieży, a także upowszechnia udziału osób niepełnosprawnych w imprezach sportowych.

Finansowanie Programu KIBICE RAZEM przez MSiT odbywa się w drodze otwartego konkursu ofert na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

VII. PODMIOTY, NA KTÓRE ODDZIAŁUJE PROGRAM KIBICE RAZEM

Priorytetową grupę odbiorców Programu stanowią kibice klubów piłkarskich. Do grup i instytucji, na które oddziaływać będzie Program, zaliczyć należy również:

- 1) władze samorządowe w miastach, w których funkcjonuje projekt,
- 2) społeczność lokalna w miejscu, gdzie znajduje się ośrodek,
- 3) szkoły – dzieci i młodzież, korzystająca z oferty ośrodków,
- 4) dzieci i młodzież z domów dziecka, podopieczni świetlic środowiskowych i domów opieki społecznej czyli beneficjenci działań poszczególnych ośrodków,
- 5) kibice niepełnosprawni,
- 6) kibice innych niż piłka nożna dyscyplin sportu,
- 7) rodziny uczestniczące w imprezach i piknikach organizowanych przez koordynatorów ośrodków.

VIII. NADZÓR I MONITOROWANIE PROGRAMU

Za nadzór i monitorowanie Programu odpowiadają na poziomie ogólnopolskim – właściciel Programu (MSiT) i koordynator centralny, z kolei na poziomie lokalnym – koordynatorzy lokalnych ośrodków kibicowskich. Nadzór nad pracą koordynatora centralnego oraz ośrodkami lokalnymi odbywać się będzie poprzez regularne wizyty w poszczególnych lokalizacjach przez pracowników MSiT, udział w wydarzeniach organizowanych przez beneficjenta i lokalne ośrodki KIBICE RAZEM (np. konferencje, spotkania robocze, spotkania konsultacyjne etc.), kontrolę finansową wydatkowania środków oraz nadzór merytoryczny poprzez monitorowanie bieżących działań i przyjęcie lub odrzucenie sprawozdania rocznego z realizacji zadań wskazanych w umowie pomiędzy właścicielem a beneficjentem.

IX. MIERNIKI DO OCENY EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU

Mierniki do oceny efektywności realizacji zadania publicznego przez beneficjenta:

Lp.	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2016)	Wartość docelowa (2017)	Wartość docelowa (2018)
-----	----------	----------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------

1.	Liczba nowych stowarzyszeń kibiców (nieposiadających ośrodka lokalnego) zainteresowanych przystąpieniem do Programu MSiT w danym roku (pisemne deklaracje)	3 ²	4	4	4
2.	Liczba ośrodków KIBICE RAZEM w danym roku (umowa z miastem na prowadzenie ośrodka, umowa najmu lokalu)	9 ³	12	15	18
3.	Liczba artykułów nt. działań realizowanych w Programie zamieszczonych na stronie głównej www.kibice-razem.pl, niebędących kopią relacji z podstrony lokalnego ośrodka KR w miesiącu (relacja video, pdf artykułów, zrzut ekranu)	b.d.	2	2	2
4.	Liczba artykułów w prasie i/lub relacji w telewizji, radio i portalach internetowych (z wyłączeniem www.kibice-razem.pl) na temat Młodzieżowego Turnieju Piłkarskiego KIBICE RAZEM w ciągu tygodnia przed i tygodnia po przeprowadzeniu Turnieju w danym roku (relacja video, pdf artykułów, zrzut ekranu)	b.d.	10	10	10
5.	Suma środków finansowych zewnętrznych (niepochodzących z dotacji przekazanej przez MSiT) np.: wkład finansowy beneficjenta, jst, sponsorów w wysokości wyższej niż kwota dotacji przyznana przez MSiT w danym roku	Kwota dotacji MSiT w danym roku = 100%	>100%	>100%	>100%

Mierniki do oceny efektywności realizacji Programu przez lokalne ośrodki⁴

Lp.	Wskaźnik	Wartość bazowa ⁵	Wartość docelowa (2016)	Wartość docelowa (2017)	Wartość docelowa (2018)
-----	----------	-----------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------

² Wartość bazowa za rok 2015 r., określona na podstawie oferty złożonej w konkursie ofert przez koordynatora centralnego projektu w 2015 r.

³ Jak wyżej.

⁴ Wskazane wartości docelowe w kolejnych latach zostały określone szacunkowo. Dopuszcza się ich aktualizację w kolejnych latach w zależności od stopnia zaawansowania realizacji zadania publicznego i zmieniających się okoliczności.

⁵ Wartość bazowa nie została określona. Wartości nie były mierzone w poprzednich latach realizacji projektu KIBICE RAZEM.

1.	Liczba organizacji pozarządowych realizujących projekty we współpracy z lokalnym ośrodkiem KIBICE RAZEM w danym roku (pisemne potwierdzenie współpracy z wyszczególnieniem wspólnie zrealizowanych działań)	b.d.	3	5	7
2.	Liczba artykułów w prasie i/lub relacji w telewizji, radio i na portalach internetowych (z wyłączeniem www.kibice-razem.pl) na temat działań lokalnego ośrodka w miesiącu (relacja video, pdf artykułów, zrzut ekranu)	b.d.	2	2	2
3.	Liczba artykułów zamieszczonych na podstronie internetowej lokalnego ośrodka KIBICE RAZEM w miesiącu (relacja video, pdf artykułów, zrzut ekranu)	b.d.	4	4	4
4.	Liczba osób, które przystąpiły do stowarzyszenia kibiców w danym roku (deklaracje członkowskie)	100% ⁶	110%	120%	130%
5.	Liczba wniosków na dofinansowanie zewnętrzne (np.: aplikacja w konkursie grantowym ogłoszonym przez samorząd, urząd centralny, UE) złożonych przez koordynatorów lokalnego ośrodka lub stowarzyszenie kibiców przy współpracy z ośrodkiem lokalnym w danym roku (kopia aplikacji)	b.d.	2	2	2
6.	Liczba umów sponsorskich (w tym umów darowizny) podpisanych przez koordynatorów lokalnego ośrodka lub stowarzyszenie kibiców przy współpracy z ośrodkiem lokalnym w danym roku (kopia umowy)	b.d.	1	2	3
7.	Liczba wolontariuszy zatrudnionych na okres minimum 1 miesiąca współpracujących z lokalnym ośrodkiem KIBICE RAZEM w	b.d.	2	3	4

⁶ Wartość bazowa za 2015 r., określona na podstawie oferty złożonej w konkursie ofert przez koordynatora centralnego projektu w 2016 r.

	danym roku (karty pracy, umowy wraz z arkuszami godzin pracy)				
8.	Liczba wolontariuszy zatrudnionych na okres poniżej 1 miesiąca współpracujących z lokalnym ośrodkiem KIBICE RAZEM w danym roku (karty pracy, umowy wraz z arkuszami godzin pracy)	b.d.	4	6	8
9.	Liczba imprez sportowych zorganizowanych we współpracy ze stowarzyszeniem kibiców i/lub klubem sportowym (z wyłączeniem Młodzieżowego Turnieju Piłkarskiego KIBICE RAZEM) dla co najmniej 80 uczestników w danym roku (dokumentacja fotograficzna, relacja na stronie Programu, FB lub w innych mediach)	b.d.	2	2	2
10.	Liczba warsztatów dla kibiców (podnoszących ich kompetencje) dla co najmniej 10 uczestników w danym roku (listy obecności)	b.d.	12	12	12
11.	Liczba imprez upamiętniających wydarzenia ważne dla kibiców i historii klubu sportowego zorganizowanych we współpracy ze stowarzyszeniem kibiców i/lub klubem sportowym, dla co najmniej 30 uczestników w danym roku (dokumentacja fotograficzna, relacja na stronie Programu, FB lub w innych mediach)	b.d.	2	2	2
12.	Liczba wyjść i/lub wyjazdów grupowych na wydarzenia sportowe zorganizowanych we współpracy z kibicami w danym roku (lista uczestników)	b.d.	6	6	6
13.	Liczba wyjść i/lub wyjazdów grupowych na wydarzenia sportowe zorganizowanych dla kibiców niepełnosprawnych w danym roku (lista uczestników)	b.d.	6	6	6
14.		b.d.	12	12	12

	Liczba konsultacji w zakresie pomocy prawnej dla kibiców i/lub dla społeczności lokalnej w danym roku (lista obecności)				
15.	Liczba biuletynów, informatorów lub innych wydawnictw dotyczących m.in.: działalności ośrodka KIBICE RAZEM, klubu sportowego lub tematyki kibicowskiej wydanych w ilości co najmniej 200 egzemplarzy w danym roku	b.d.	2	2	2
16.	Liczba nowych „polubień” profilu ośrodka lokalnego KIBICE RAZEM na portalu Facebook w danym roku	b.d.	100	100	100

Sprawozdanie końcowe z realizacji zadania publicznego składane przez beneficjenta na podstawie umowy z MSiT oraz niezależna, naukowa ewaluacja realizacji Programu, stanowiąc będą źródła danych, które posłużą określeniu skuteczności realizacji Programu KIBICE RAZEM oraz ocenie efektywności działań koordynatora centralnego i koordynatorów lokalnych. W przypadku niezyskania zakładanych wartości wskaźników, zastosowane zostaną środki naprawcze, w tym wprowadzenie zmian w np.: warunkach umowy z koordynatorem centralnym lub harmonogramach pracy ośrodków lokalnych.